

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 14, 2017

Nummer 14, 2017

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:641](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:653](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:644](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:645](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:662](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:670](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:661](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:656](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:655](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:646](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:657](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:663](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:650](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:658](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:668](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:652](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:665](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:666](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:669](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:664](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:667](#) 11-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:595](#) 04-04-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:579](#) 04-04-2017

Annotatie

Veroordeling op eigen kosten.

mr. J.H.J. Verbaan

RECHTSPRAAK

Falende klachten omtrent de bewezenverklaring van deelneming aan een samensholing op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening Amsterdam 2008.

Het middel klaagt onder meer over de bewezenverklaring van het tweede cumulatief tenlastegelegde feit voor zover deze inhoudt dat de verdachte heeft deelgenomen aan een samensholing.

Het eerste lid van artikel 2.2 van de APV Amsterdam 2008 luidt als volgt:

'Het is verboden op of aan de weg of in een voor publiek toegankelijk gebouw of vaarttuig deel te nemen aan een samensholing of in groepsverband dan wel afzonderlijk onnodig op te dringen, anderen lastig te vallen, te vechten of op andere wijze de orde te verstoren.'

De term 'deelnemen' is in de tenlastelegging en de bewezenverklaring kennelijk gebruikt in de betekenis die daaraan ingevolge de APV Amsterdam 2008 toekomt. De term 'deelnemen' in artikel 2.2 APV Amsterdam 2008 komt een eigen betekenis toe. Voldoende voor een bewezenverklaring van 'deelnemen' in de zin van artikel 2.2 APV Amsterdam 2008 is dat de verdachte een bijdrage heeft geleverd aan de dreiging die van een groep uitgaat door deel uit te maken van die groep. Voor zover het middel derhalve steunt op de opvatting dat voor het bewijs van deelneming aan een samensholing is vereist dat de verdachte zelf een dreigende houding heeft aangenomen, kwade bedoelingen heeft gehad of bedreigend is overgekomen, faalt het nu die opvatting geen steun vindt in het recht.

Het middel strekt ten betoge dat het hof het bewezenverklaarde ten onrechte heeft gekwalificeerd als 'overtreding van artikel 2.2 lid 3 van de Algemene Plaatselijke Verordening Amsterdam 2008 en overtreding van artikel 2.2 lid 1 van de Algemene Plaatselijke Verordening Amsterdam 2008'.

Het hof heeft - niet onbegrijpelijk - geoordeeld dat 'de samenkomst tot doel had een confrontatie met de ME op te zoeken en de ontruiming (fysiek) te verhinderen'. Daarin ligt als oordeel van het hof besloten dat de samenkomst niet (primair) het karakter had van

gemeenschappelijke meningsuiting, maar was gericht op het beletten van de politie de aangekondigde ontruiming door te zetten door middel van de uitoefening van feitelijke dwang. Mede in aanmerking genomen de onder 4.3.3 weergegeven passage uit de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel dat heeft geleid tot de Wet openbare manifestaties, geeft het oordeel van het hof dat 'geen sprake was van een manifestatie in de zin van de WOM' en dat 'de gedragingen van de aanwezigen [...] dan ook [vallen] onder de werking van artikel 2.2 van de APV Amsterdam 2008' niet blijkt van een onjuiste rechtsopvatting en is het niet onbegrijpelijk.

Hetgeen in de toelichting op het middel wordt opgemerkt over een ruime interpretatie van het door artikel 11 EVRM beschermde recht van vrije vereniging noopt in een geval als het onderhavige niet tot een ander oordeel. Volgens vaste rechtspraak van het EHRM strekt artikel 11 EVRM immers niet tot bescherming van 'a demonstration where the organisers and participants have violent intentions' (vgl. EHRM 1 december 2011, nrs. 8080/08 en 8577/08, Schwabe en M.G. tegen Duitsland).

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:665

Zaaknummer: 15/04384

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: Th.J. Kelder

Wetsartikelen: 2.2 APV Amsterdam 2008

RECHTSPRAAK

Slagende motiveringsklacht omtrent de gegrondverklaring van het klaagschrift, waartoe is aangevoerd dat de rechtbank bij de beoordeling van de vraag of het belang van strafvordering zich verzet tegen teruggave van de in beslag genomen personenauto, is vooruitgelopen op de mogelijke uitkomst van een nog te voeren procedure in de hoofdzaak.

Het middel klaagt over de motivering van de gegrondverklaring van het klaagschrift, waartoe is aangevoerd dat de rechtbank bij de beoordeling van de vraag of het belang van strafvordering zich verzet tegen teruggave van de in beslag genomen personenauto, is vooruitgelopen op de mogelijke uitkomst van een nog te voeren procedure in de hoofdzaak.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 6 en 8 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en verwijst de zaak naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:657

Zaaknummer: 16/04579

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: W.R. Jonk

Wetsartikelen: 94 Sv

RECHTSPRAAK

Klager terecht niet-ontvankelijk verklaard door rechtbank, nu de wet geen mogelijkheid kent dat op verzoek van een belanghebbende teruggave van het inbeslaggenomene aan een ander wordt gelast.

De advocaat-generaal A.E. Harteveld heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden beschikking en tot zodanige beslissing met betrekking tot verwijzen of terugwijzen als de Hoge Raad gepast zal voorkomen.

Het middel klaagt dat de Rechtbank de klager ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard in zijn klaagschrift, strekkende tot teruggave van een onder hem inbeslaggenomen auto.

De uitleg van een klaagschrift is aan de feitenrechter. Zijn oordeel dienaangaande kan - als steunend op een aan hem voorbehouden uitleg der gedingstukken - in cassatie slechts op zijn begripelijkheid worden getoetst.

Aan het door de klager ingediende klaagschrift ligt de stelling ten grondslag dat zijn broer als rechthebbende moet worden aangemerkt van de onder de klager inbeslaggenomen auto. Kennelijk heeft de rechtbank het klaagschrift aldus verstaan dat het strekt tot teruggave van de inbeslaggenomen auto - via de klager - aan diens broer. Die uitleg is niet onbegrijpelijk. De wet kent niet de mogelijkheid dat op verzoek van een belanghebbende teruggave van het inbeslaggenomene aan een ander wordt gelast. Derhalve heeft de rechtbank de klager terecht niet-ontvankelijk verklaard in het klaagschrift.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:655

Zaaknummer: 16/01912

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.F. Faase en M.J. Borgers

Advocaten: M. Hoekzema

Wetsartikelen: 552a Sv

RECHTSPRAAK

Is het gebruik van verklaringen die medeverdachten in eigen zaak hebben afgelegd als bewijs in strijd met artikel 301 lid 4 Sv?

Het middel klaagt dat het hof in strijd met artikel 301 lid 4 Sv verklaringen van medeverdachten tot het bewijs heeft doen strekken.

De in het middel bedoelde bewijsmiddelen betreffen verklaringen van medeverdachten die zij op 28 maart 2011 ter terechtzitting in eerste aanleg en op 28 oktober 2014 ter terechtzitting in hoger beroep als verdachten in hun eigen strafzaken hebben afgelegd. In het middel wordt aangevoerd dat niet blijkt dat de inhoud van die verklaringen bij het onderzoek ter terechtzitting van het hof is voorgelezen noch dat de korte inhoud daarvan is medegedeeld.

Ook indien ervan moet worden uitgegaan dat het hof het voorschrift van artikel 301 lid 4 Sv niet in acht heeft genomen door verklaringen voor het bewijs te bezigen die niet zijn voorgelezen of waarvan niet de korte inhoud is meegedeeld, heeft de verdachte geen rechtens te respecteren belang bij zijn klacht. Gelet op de hiervoor weergegeven gang van zaken - erop neerkomend dat de zaken van de verdachte en de medeverdachten in hoger beroep gelijktijdig doch niet gevoegd zijn behandeld en dat de voorzitter ter terechtzitting in hoger beroep naar aanleiding van een verzoek van de advocaat van een medeverdachte alle processen-verbaal van de terechtzittingen in eerste aanleg en in hoger beroep van alle zaken over en weer in alle dossiers heeft gevoegd, waarna de verdediging de gelegenheid heeft gekregen de medeverdachten als getuige te doen horen, welke gelegenheid de verdediging niet heeft benut - alsmede het ontbreken van een daarop toegesneden toelichting in de schriftuur, valt immers niet in te zien dat de verdachte in enig opzicht in zijn verdedigingsbelang is geschaad.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering

van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van 30 maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze 26 maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:661

Zaaknummer: 14/06223

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 301 Sv

RECHTSPRAAK

Falende klachten omtrent de bewezenverklaring van deelneming aan een samenschooling op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening Amsterdam 2008.

Het middel klaagt onder meer over de bewezenverklaring van het tweede cumulatief tenlastegelegde feit voor zover deze inhoudt dat de verdachte heeft deelgenomen aan een samenschooling.

Het eerste lid van artikel 2.2 van de APV Amsterdam 2008 luidt als volgt:

'Het is verboden op of aan de weg of in een voor publiek toegankelijk gebouw of vaartuig deel te nemen aan een samenschooling of in groepsverband dan wel afzonderlijk onnodig op te dringen, anderen lastig te vallen, te vechten of op andere wijze de orde te verstoren.'

De term 'deelnemen' is in de tenlastelegging en de bewezenverklaring kennelijk gebruikt in de betekenis die daaraan ingevolge de APV Amsterdam 2008 toekomt. De term 'deelnemen' in artikel 2.2 APV Amsterdam 2008 komt een eigen betekenis toe. Voldoende voor een bewezenverklaring van 'deelnemen' in de zin van artikel 2.2 APV Amsterdam 2008 is dat de verdachte een bijdrage heeft geleverd aan de dreiging die van een groep uitgaat door deel uit te maken van die groep. Voor zover het middel derhalve steunt op de opvatting dat voor het bewijs van deelneming aan een samenschooling is vereist dat de verdachte zelf een dreigende houding heeft aangenomen, kwade bedoelingen heeft gehad of bedreigend is overgekomen, faalt het nu die opvatting geen steun vindt in het recht.

Het middel strekt ten betoge dat het hof het bewezenverklaarde ten onrechte heeft gekwalificeerd als 'overtreding van artikel 2.2 lid 3 van de Algemene Plaatselijke Verordening Amsterdam 2008 en overtreding van artikel 2.2 lid 1 van de Algemene Plaatselijke Verordening Amsterdam 2008'.

Het hof heeft - niet onbegrijpelijk - geoordeeld dat 'de samenkomst tot doel had een confrontatie met de ME op te zoeken en de ontruiming (fysiek) te verhinderen'. Daarin ligt als oordeel van het hof besloten dat de samenkomst niet (primair) het karakter had van

gemeenschappelijke meningsuiting, maar was gericht op het beletten van de politie de aangekondigde ontruiming door te zetten door middel van de uitoefening van feitelijke dwang. Mede in aanmerking genomen de onder 4.3.3 weergegeven passage uit de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel dat heeft geleid tot de Wet openbare manifestaties, geeft het oordeel van het hof dat 'geen sprake was van een manifestatie in de zin van de WOM' en dat 'de gedragingen van de aanwezigen [...] dan ook [vallen] onder de werking van artikel 2.2 van de APV Amsterdam 2008' niet blijkt van een onjuiste rechtsopvatting en is het niet onbegrijpelijk.

Hetgeen in de toelichting op het middel wordt opgemerkt over een ruime interpretatie van het door artikel 11 EVRM beschermde recht van vrije vereniging noopt in een geval als het onderhavige niet tot een ander oordeel. Volgens vaste rechtspraak van het EHRM strekt artikel 11 EVRM immers niet tot bescherming van 'a demonstration where the organisers and participants have violent intentions' (vgl. EHRM 1 december 2011, nrs. 8080/08 en 8577/08, Schwabe en M.G. tegen Duitsland).

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:669

Zaaknummer: 15/04390

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: W.H. Jebbink

Wetsartikelen: 2.2 APV Amsterdam 2008

RECHTSPRAAK

's Hofs overweging bevat in strijd met artikel 359 lid 6 Sv geen opgave van de redenen die in het bijzonder hebben geleid tot de keuze van het opleggen van een vrijheidsbenemende straf, hetgeen krachtens artikel 359 lid 8 Sv tot nietigheid leidt.

Het middel behelst de klacht dat het hof in strijd met artikel 359 lid 6 Sv heeft verzuimd in het arrest in het bijzonder de redenen op te geven die hebben geleid tot het opleggen van een vrijheidsbenemende straf.

Deze overweging bevat, in strijd met het zesde lid van artikel 359 Sv, geen opgave van de redenen die in het bijzonder hebben geleid tot de keuze van het opleggen van een vrijheidsbenemende straf. Dat verzuim leidt krachtens artikel 359 lid 8 Sv tot nietigheid (vgl. HR 27 september 2016, ECLI:NL:HR:2016:2202).

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:666

Zaaknummer: 15/04162

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: P.H.L.M. Souren

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Falende klachten omtrent de bewezenverklaring van deelneming aan een samensholing op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening Amsterdam 2008.

Het middel klaagt onder meer over de bewezenverklaring van het tweede cumulatief tenlastegelegde feit voor zover deze inhoudt dat de verdachte heeft deelgenomen aan een samensholing.

Het eerste lid van artikel 2.2 van de APV Amsterdam 2008 luidt als volgt:

'Het is verboden op of aan de weg of in een voor publiek toegankelijk gebouw of vaarttuig deel te nemen aan een samensholing of in groepsverband dan wel afzonderlijk onnodig op te dringen, anderen lastig te vallen, te vechten of op andere wijze de orde te verstoren.'

De term 'deelnemen' is in de tenlastelegging en de bewezenverklaring kennelijk gebruikt in de betekenis die daaraan ingevolge de APV Amsterdam 2008 toekomt. De term 'deelnemen' in artikel 2.2 APV Amsterdam 2008 komt een eigen betekenis toe. Voldoende voor een bewezenverklaring van 'deelnemen' in de zin van artikel 2.2 APV Amsterdam 2008 is dat de verdachte een bijdrage heeft geleverd aan de dreiging die van een groep uitgaat door deel uit te maken van die groep. Voor zover het middel derhalve steunt op de opvatting dat voor het bewijs van deelneming aan een samensholing is vereist dat de verdachte zelf een dreigende houding heeft aangenomen, kwade bedoelingen heeft gehad of bedreigend is overgekomen, faalt het nu die opvatting geen steun vindt in het recht.

Het middel strekt ten betoge dat het hof het bewezenverklaarde ten onrechte heeft gekwalificeerd als 'overtreding van artikel 2.2 lid 3 van de Algemene Plaatselijke Verordening Amsterdam 2008 en overtreding van artikel 2.2 lid 1 van de Algemene Plaatselijke Verordening Amsterdam 2008'.

Het hof heeft - niet onbegrijpelijk - geoordeeld dat 'de samenkomst tot doel had een confrontatie met de ME op te zoeken en de ontruiming (fysiek) te verhinderen'. Daarin ligt als oordeel van het hof besloten dat de samenkomst niet (primair) het karakter had van

gemeenschappelijke meningsuiting, maar was gericht op het beletten van de politie de aangekondigde ontruiming door te zetten door middel van de uitoefening van feitelijke dwang. Mede in aanmerking genomen de onder 4.3.3 weergegeven passage uit de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel dat heeft geleid tot de Wet openbare manifestaties, geeft het oordeel van het hof dat 'geen sprake was van een manifestatie in de zin van de WOM' en dat 'de gedragingen van de aanwezigen [...] dan ook [vallen] onder de werking van artikel 2.2 van de APV Amsterdam 2008' niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is het niet onbegrijpelijk.

Hetgeen in de toelichting op het middel wordt opgemerkt over een ruime interpretatie van het door artikel 11 EVRM beschermde recht van vrije vereniging noopt in een geval als het onderhavige niet tot een ander oordeel. Volgens vaste rechtspraak van het EHRM strekt artikel 11 EVRM immers niet tot bescherming van 'a demonstration where the organisers and participants have violent intentions' (vgl. EHRM 1 december 2011, nrs. 8080/08 en 8577/08, Schwabe en M.G. tegen Duitsland).

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:670

Zaaknummer: 15/04392

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: W.H. Jebbink

Wetsartikelen: 2.2 APV Amsterdam 2008

RECHTSPRAAK

Het hof heeft miskend en nagelaten een proces-verbaal aan te merken als schriftelijk bescheid houdende de verklaring van een persoon wiens identiteit niet blijkt als bedoeld in artikel 344a lid 3 Sv en in zoverre nader te motiveren op grond van artikel 360 lid 1 Sv.

Het middel klaagt dat het hof in strijd met artikel 6 EVRM en artikel 344a lid 3 Sv, en in afwijking van een in dat verband door de verdediging gevoerd verweer, voor het bewijs gebruik heeft gemaakt van een schriftelijk bescheid houdende een verklaring van een persoon wiens identiteit niet blijkt, zonder dat gebruik naar de eis der wet te motiveren.

Ingevolge het ook in hoger beroep toepasselijke artikel 360 lid 1 en 4 Sv behoort de rechter het gebruik voor het bewijs van een schriftelijk bescheid houdende de verklaring van een persoon wiens identiteit niet blijkt, als bedoeld in artikel 344a lid 3 Sv, op straffe van nietigheid nader te motiveren. Dit betekent dat de rechter zal moeten aangeven dat aan de eisen van artikel 344a lid 3 Sv is voldaan, terwijl hij tevens blijk ervan dient te geven zelfstandig de betrouwbaarheid van de anonieme verklaring te hebben onderzocht (vgl. HR 11 mei 1999, ECLI: NL:HR:1999:ZD1460, NJ 1999/526).

Het hof heeft tot het bewijs gebezigd de, in het hiervoor onder 2.2.2 weergegeven proces-verbaal van de verbalisant opgenomen en in zoverre door het hof niet van het bewijs uitgesloten, verklaring van een onbekend gebleven man. Het hof heeft blijkens het proces-verbaal van de terechtzitting vastgesteld dat het dossier geen aanknopingspunten bevat voor het achterhalen van de identiteit van die man. Gelet daarop, en anders dan het hof kennelijk heeft geoordeeld, kan die verklaring bezwaarlijk anders worden aangemerkt dan als de verklaring van een persoon wiens identiteit niet blijkt. Het tot bewijs gebezigde proces-verbaal van de verbalisant moet daarom in zoverre worden aangemerkt als een schriftelijk bescheid als bedoeld in artikel 344a lid 3 Sv. Het hof heeft dat miskend en in strijd met artikel 360 lid 1 Sv nagelaten het gebruik van dit bewijsmiddel in zoverre nader te motiveren. Dit leidt ingevolge artikel 360 lid 4 Sv tot nietigheid.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:658

Zaaknummer: 15/05847

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: C.M. Peepkorn

Wetsartikelen: 344a Sv en 360 Sv

RECHTSPRAAK

De wettelijke voorschriften met betrekking tot de motivering van rechterlijke uitspraken strekken zich niet uit tot de daarin opgenomen beslissing omtrent het bedrag der kosten noch tot de vaststelling van wat tot die kosten moet worden gerekend.

De advocaat-generaal A.J. Machielse heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest voor zover het hof heeft nagelaten de verdachte te veroordelen tot vergoeding van de volgens het liquidatietarief vast te stellen proceskosten van de benadeelde partij, tot voorziening in dit verzuim en in de kosten van het geding in cassatie door de Hoge Raad zelve, en tot verwerping van het door de verdachte ingestelde beroep.

Het middel klaagt dat het hof de tot aan de bestreden uitspraak gemaakte kosten ten onrechte op nihil heeft begroot.

Ingevolge artikel 592a Sv dient de rechter in de in dat artikel bedoelde gevallen te beslissen over de kosten door de benadeelde partij gemaakt en ten behoeve van de tenuitvoerlegging nog te maken, welke beslissing ingevolge artikel 361 lid 6 Sv in het vonnis dient te worden opgenomen. De wettelijke voorschriften met betrekking tot de motivering van rechterlijke uitspraken strekken zich niet uit tot de daarin opgenomen beslissing omtrent het bedrag der kosten noch tot de vaststelling van wat tot die kosten moet worden gerekend. De begroting van de proceskosten is een feitelijke beslissing die geen motivering behoeft (vgl. HR 3 april 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZC2621, NJ 1998/571). Daarop stuit het middel af.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:663

Zaaknummer: 15/00851

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en A.L.J. van Strien

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 592a Sv en 361 Sv

RECHTSPRAAK

Hoge Raad herhaalt: ingeval aan verdachte TBS met verpleging van overheidswege is opgelegd ter zake van een misdrijf gericht tegen of gevaar veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het lichaam van een of meer personen, dient de rechter zulks – bij voorkeur in de bewoordingen van artikel 359 lid 7 Sv – in zijn motivering van de maatregel tot uitdrukking te brengen.

Het middel richt zich tegen het oordeel van het hof dat de maatregel van terbeschikkingstelling (hierna: TBS) met verpleging van overheidswege wordt opgelegd ter zake van een misdrijf dat gericht is tegen of gevaar veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het lichaam van een of meer personen als bedoeld in artikel 38e lid 1 Sr en artikel 359 lid 7 Sv.

Ingeval aan de verdachte de maatregel van TBS met verpleging van overheidswege is opgelegd, dient de rechter

- bij voorkeur in de bewoordingen van artikel 359 lid 7 Sv - in zijn motivering van de maatregel tot uitdrukking te brengen dat deze wel of niet ter zake van een geweldsmisdrijf is opgelegd. Zulks is vooral van belang indien het misdrijf ter zake waarvan de TBS is opgelegd, niet zonder meer kan worden gekarakteriseerd als een geweldsmisdrijf - dus als een misdrijf dat was gericht tegen of gevaar heeft veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het lichaam van een of meer personen - bijvoorbeeld in geval van bedreiging (artikel 285 Sr) of belaging (artikel 285b Sr), ter zake waarvan op grond van artikel 37a lid 1 onder 1° Sr de onderhavige maatregel kan worden opgelegd. (Vgl. HR 12 februari 2013, ECLI:NL:HR: 2013:BY8434, NJ 2013/161, rov. 4.3.)

Het hof heeft in het bestreden arrest tot uitdrukking gebracht dat aan de verdachte de maatregel van TBS met verpleging van overheidswege is opgelegd ter zake van een misdrijf dat was gericht tegen of gevaar heeft veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het lichaam van een persoon. In aanmerking genomen hetgeen in 2.4 is vooropgesteld en gelet op hetgeen het hof, zoals hiervoor onder 2.2.2 weergegeven, heeft vastgesteld omtrent de feiten en omstandigheden waaronder de bewezenverklaarde belaging is begaan, is het oordeel van het

hof niet zonder meer begrijpelijk.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, waaronder begrepen de last tot TBS doch niet de aan de verdachte opgelegde schadevergoedingsmaatregel, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:646

Zaaknummer: 16/03202

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.F. Faase en M.J. Borgers

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Falende klachten omtrent de bewezenverklaring van deelneming aan een samenschooling op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening Amsterdam 2008.

Het middel klaagt onder meer over de bewezenverklaring van het tweede cumulatief tenlastegelegde feit voor zover deze inhoudt dat de verdachte heeft deelgenomen aan een samenschooling.

Het eerste lid van artikel 2.2 van de APV Amsterdam 2008 luidt als volgt:

'Het is verboden op of aan de weg of in een voor publiek toegankelijk gebouw of vaarttuig deel te nemen aan een samenschooling of in groepsverband dan wel afzonderlijk onnodig op te dringen, anderen lastig te vallen, te vechten of op andere wijze de orde te verstoren.'

De term 'deelnemen' is in de tenlastelegging en de bewezenverklaring kennelijk gebruikt in de betekenis die daaraan ingevolge de APV Amsterdam 2008 toekomt. De term 'deelnemen' in artikel 2.2 APV Amsterdam 2008 komt een eigen betekenis toe. Voldoende voor een bewezenverklaring van 'deelnemen' in de zin van artikel 2.2 APV Amsterdam 2008 is dat de verdachte een bijdrage heeft geleverd aan de dreiging die van een groep uitgaat door deel uit te maken van die groep. Voor zover het middel derhalve steunt op de opvatting dat voor het bewijs van deelneming aan een samenschooling is vereist dat de verdachte zelf een dreigende houding heeft aangenomen, kwade bedoelingen heeft gehad of bedreigend is overgekomen, faalt het nu die opvatting geen steun vindt in het recht.

Het middel strekt ten betoge dat het hof het bewezenverklaarde ten onrechte heeft gekwalificeerd als 'overtreding van artikel 2.2 lid 3 van de Algemene Plaatselijke Verordening Amsterdam 2008 en overtreding van artikel 2.2 lid 1 van de Algemene Plaatselijke Verordening Amsterdam 2008'.

Het hof heeft - niet onbegrijpelijk - geoordeeld dat 'de samenkomst tot doel had een confrontatie met de ME op te zoeken en de ontruiming (fysiek) te verhinderen'. Daarin ligt als oordeel van het hof besloten dat de samenkomst niet (primair) het karakter had van

gemeenschappelijke meningsuiting, maar was gericht op het beletten van de politie de aangekondigde ontruiming door te zetten door middel van de uitoefening van feitelijke dwang. Mede in aanmerking genomen de onder 4.3.3 weergegeven passage uit de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel dat heeft geleid tot de Wet openbare manifestaties, geeft het oordeel van het hof dat 'geen sprake was van een manifestatie in de zin van de WOM' en dat 'de gedragingen van de aanwezigen [...] dan ook [vallen] onder de werking van artikel 2.2 van de APV Amsterdam 2008' niet blijkt van een onjuiste rechtsopvatting en is het niet onbegrijpelijk.

Hetgeen in de toelichting op het middel wordt opgemerkt over een ruime interpretatie van het door artikel 11 EVRM beschermde recht van vrije vereniging noopt in een geval als het onderhavige niet tot een ander oordeel. Volgens vaste rechtspraak van het EHRM strekt artikel 11 EVRM immers niet tot bescherming van 'a demonstration where the organisers and participants have violent intentions' (vgl. EHRM 1 december 2011, nrs. 8080/08 en 8577/08, Schwabe en M.G. tegen Duitsland).

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:667

Zaaknummer: 15/04385

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: Th.J. Kelder

Wetsartikelen: 2.2 APV Amsterdam 2008

RECHTSPRAAK

Falende klachten omtrent de bewezenverklaring van deelneming aan een samenschooling op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening Amsterdam 2008.

Het middel klaagt onder meer over de bewezenverklaring van het tweede cumulatief tenlastegelegde feit voor zover deze inhoudt dat de verdachte heeft deelgenomen aan een samenschooling.

Het eerste lid van artikel 2.2 van de APV Amsterdam 2008 luidt als volgt:

'Het is verboden op of aan de weg of in een voor publiek toegankelijk gebouw of vaartuig deel te nemen aan een samenschooling of in groepsverband dan wel afzonderlijk onnodig op te dringen, anderen lastig te vallen, te vechten of op andere wijze de orde te verstoren.'

De term 'deelnemen' is in de tenlastelegging en de bewezenverklaring kennelijk gebruikt in de betekenis die daaraan ingevolge de APV Amsterdam 2008 toekomt. De term 'deelnemen' in artikel 2.2 APV Amsterdam 2008 komt een eigen betekenis toe. Voldoende voor een bewezenverklaring van 'deelnemen' in de zin van artikel 2.2 APV Amsterdam 2008 is dat de verdachte een bijdrage heeft geleverd aan de dreiging die van een groep uitgaat door deel uit te maken van die groep. Voor zover het middel derhalve steunt op de opvatting dat voor het bewijs van deelneming aan een samenschooling is vereist dat de verdachte zelf een dreigende houding heeft aangenomen, kwade bedoelingen heeft gehad of bedreigend is overgekomen, faalt het nu die opvatting geen steun vindt in het recht.

Het middel strekt ten betoge dat het hof het bewezenverklaarde ten onrechte heeft gekwalificeerd als 'overtreding van artikel 2.2 lid 3 van de Algemene Plaatselijke Verordening Amsterdam 2008 en overtreding van artikel 2.2 lid 1 van de Algemene Plaatselijke Verordening Amsterdam 2008'.

Het hof heeft - niet onbegrijpelijk - geoordeeld dat 'de samenkomst tot doel had een confrontatie met de ME op te zoeken en de ontruiming (fysiek) te verhinderen'. Daarin ligt als oordeel van het hof besloten dat de samenkomst niet (primair) het karakter had van

gemeenschappelijke meningsuiting, maar was gericht op het beletten van de politie de aangekondigde ontruiming door te zetten door middel van de uitoefening van feitelijke dwang. Mede in aanmerking genomen de onder 4.3.3 weergegeven passage uit de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel dat heeft geleid tot de Wet openbare manifestaties, geeft het oordeel van het hof dat 'geen sprake was van een manifestatie in de zin van de WOM' en dat 'de gedragingen van de aanwezigen [...] dan ook [vallen] onder de werking van artikel 2.2 van de APV Amsterdam 2008' niet blijkt van een onjuiste rechtsopvatting en is het niet onbegrijpelijk.

Hetgeen in de toelichting op het middel wordt opgemerkt over een ruime interpretatie van het door artikel 11 EVRM beschermde recht van vrije vereniging noopt in een geval als het onderhavige niet tot een ander oordeel. Volgens vaste rechtspraak van het EHRM strekt artikel 11 EVRM immers niet tot bescherming van 'a demonstration where the organisers and participants have violent intentions' (vgl. EHRM 1 december 2011, nrs. 8080/08 en 8577/08, Schwabe en M.G. tegen Duitsland).

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:668

Zaaknummer: 15/04387

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: W.H. Jebbink

Wetsartikelen: 2.2 APV Amsterdam 2008

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklacht omtrent diefstal met geweld.

Het middel klaagt onder meer over de motivering van de bewezenverklaring wat betreft de onder 6 vermelde strafverzwarende omstandigheid.

Aangezien de bewezenverklaring van het onder 6 tenlastegelegde, voor zover inhoudende dat de diefstal werd voorafgegaan en vergezeld van geweld, niet zonder meer kan worden afgeleid uit de gebezigde bewijsmiddelen, is de bestreden uitspraak in zoverre niet naar de eis der wet met redenen omkleed. Daarover klaagt het middel terecht. De Hoge Raad zal om doelmatigheidsredenen de verdachte ter zake van dit onderdeel van de tenlastelegging vrijspreken. Daardoor wordt de aard en ernst van al hetgeen voor het overige ten laste van de verdachte is bewezenverklaard niet aangetast, zodat vernietiging van de bestreden uitspraak ter zake van de strafoplegging op deze grond achterwege kan blijven.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, doch uitsluitend voor zover onder 6 is bewezenverklaard 'welke diefstal werd voorafgegaan en vergezeld van geweld tegen [betrokkene 1], gepleegd met het oogmerk om die diefstal voor te bereiden en gemakkelijk te maken, welk geweld bestond uit het tegen een muur zetten van [betrokkene 1] en het fouilleren van [betrokkene 1] en doorzoeken van de zakken [betrokkene 1]', en wat betreft de kwalificatie van het onder 6 bewezenverklaarde, spreekt de verdachte vrij van voormeld onderdeel van het onder 6 tenlastegelegde, kwalificeert het onder 6 bewezenverklaarde als 'diefstal' en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:650

Zaaknummer: 16/02492

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Is het gebruik van verklaringen die medeverdachten in eigen zaak hebben afgelegd als bewijs in strijd met artikel 301 lid 4 Sv?

Het middel klaagt dat het hof in strijd met artikel 301 lid 4 Sv verklaringen van medeverdachten tot het bewijs heeft doen strekken.

De in het middel bedoelde bewijsmiddelen betreffen verklaringen van medeverdachten die zij op 28 maart 2011 ter terechtzitting in eerste aanleg en op 28 oktober 2014 ter terechtzitting in hoger beroep als verdachten in hun eigen strafzaken hebben afgelegd. In het middel wordt aangevoerd dat niet blijkt dat de inhoud van die verklaringen bij het onderzoek ter terechtzitting van het hof is voorgelezen noch dat de korte inhoud daarvan is medegedeeld.

Ook indien ervan moet worden uitgegaan dat het Hof het voorschrift van artikel 301 lid 4 Sv niet in acht heeft genomen door verklaringen voor het bewijs te bezigen die niet zijn voorgelezen of waarvan niet de korte inhoud is meegedeeld, heeft de verdachte geen rechtens te respecteren belang bij zijn klacht. Gelet op de hiervoor weergegeven gang van zaken - erop neerkomend dat de zaken van de verdachte en de medeverdachten in hoger beroep gelijktijdig doch niet gevoegd zijn behandeld, dat de voorzitter ter terechtzitting in hoger beroep naar aanleiding van een verzoek van de advocaat van de verdachte heeft voorgesteld alle processen-verbaal van de terechtzittingen in eerste aanleg en in hoger beroep van alle zaken over en weer in alle dossiers te voegen en dat het hof dit voorstel heeft uitgevoerd nadat onder anderen de raadsman van de verdachte heeft verklaard daartegen geen bezwaar te hebben - alsmede het ontbreken van een daarop toegesneden toelichting in de schriftuur, valt immers niet in te zien dat de verdachte in enig opzicht in zijn verdedigingsbelang is geschaad.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering

van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van twee jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze een jaar en tien maanden belooft en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:664

Zaaknummer: 14/06340

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 301 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende motiveringsklacht omtrent de gegrondverklaring van het klaagschrift, waartoe is aangevoerd dat de rechtbank bij de beoordeling van de vraag of het belang van strafvordering zich verzet tegen teruggave van de in beslag genomen personenauto, is vooruitgelopen op de mogelijke uitkomst van een nog te voeren procedure in de hoofdzaak

Het middel klaagt over de motivering van de gegrondverklaring van het klaagschrift, waartoe is aangevoerd dat de rechtbank bij de beoordeling van de vraag of het belang van strafvordering zich verzet tegen teruggave van de in beslag genomen personenauto's, is vooruitgelopen op de mogelijke uitkomst van een nog te voeren procedure in de hoofdzaak.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 3.5 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en verwijst de zaak naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:656

Zaaknummer: 16/04574

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Wetsartikelen: 94 Sv

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad geeft met verwijzing naar eerdere arresten een algemene beschouwing over de bewezenverklaring van diefstal van een gestolen goed dat de verdachte voorhanden heeft, dan wel de kwalificatie van een dergelijk feit als heling (en de hieraan in de weg staande heler-steler-regel), dan wel als (schuld)witwassen (en de hiervoor geldende nadere motiveringseisen in geval het goed 'onmiddellijk' uit eigen misdrijf afkomstig is).

Bij een vermogensdelict als diefstal kan de rechter door de in de tenlastelegging aangebrachte keuzes voor de vraag worden gesteld of de verdachte zelf dat vermogensdelict heeft gepleegd dan wel of hij nadien daarbij (ook) op een strafbare wijze betrokken is geweest. Die vraag rijst in het bijzonder in die gevallen waarin de bewijsmiddelen vooral duiden op het voorhanden hebben van een voorwerp (kort) nadat met betrekking tot dit voorwerp een vermogensdelict is gepleegd.

Bij de beantwoording van de vraag of iemand zich heeft schuldig gemaakt aan het plegen van diefstal kan aan het enkele voorhanden hebben van een gestolen voorwerp niet zonder meer de conclusie worden verbonden dat de betrokkene dat voorwerp ook heeft gestolen. Voor de beoordeling van de betekenis die aan dat voorhanden hebben moet worden gehecht, zijn de feiten en omstandigheden van het geval van belang (vgl. HR 19 januari 2010, ECLI:NL:HR:2010:BK2880, NJ 2010/475). Bij die beoordeling kan een rol spelen of de betrokkene een aannemelijke verklaring heeft gegeven voor dat voorhanden hebben. De omstandigheid dat hij weigert een verklaring af te leggen of een bepaalde vraag te beantwoorden ter zake van het voorhanden hebben van het voorwerp, kan op zichzelf - mede gelet op het bepaalde in artikel 29 lid 1 Sv - niet tot het bewijs bijdragen. Dat brengt echter niet mee dat de rechter in zijn overwegingen omtrent het gebezigde bewijsmateriaal niet zou mogen betrekken dat de verdachte voor zo'n omstandigheid als het voorhanden hebben van het voorwerp - welke omstandigheid op zichzelf of in samenhang met de verdere inhoud van de bewijsmiddelen beschouwd redengevend kan zijn voor het bewijs van het aan hem tenlastegelegde feit - geen aannemelijke, die redengevendheid ontzenuwende, verklaring

heeft gegeven (vgl. HR 3 juni 1997, ECLI:NL:HR:1997:ZDo733, *NJ* 1997/584).

In geval van betrokkenheid van de verdachte na het vermogensdelict kan heling in beeld komen. Daarbij geldt wel dat krachtens het begrip van heling - een begunstigingsmisdrijf - moet worden aangenomen dat de omstandigheid dat iemand een helingshandeling als genoemd in artikel 416 of artikel 417bis Sr verricht ten aanzien van een voorwerp dat hij zelf als pleger of als medepleger door enig misdrijf heeft verkregen, aan de kwalificatie heling in de weg staat. Indien dit laatste met voldoende concretisering ten verweze is aangevoerd en uit het onderzoek ter terechtzitting aannemelijk wordt, is kwalificatie als heling uitgesloten.

Kwalificatie als heling is tevens uitgesloten indien de in de bestreden uitspraak gebezigde bewijsvoering dwingt tot de gevolgtrekking dat het de verdachte zelf is geweest die als pleger of als medepleger het desbetreffende voorwerp door misdrijf heeft verkregen. Indien zij niet dwingt tot die gevolgtrekking - ook al laat zij die mogelijkheid wel open -, heeft de rechter de mogelijkheid dat het de verdachte zelf is geweest die als pleger of als medepleger het desbetreffende voorwerp door misdrijf heeft verkregen, kennelijk niet aannemelijk geoordeeld. Dat is een feitelijk oordeel dat in cassatie niet snel onbegrijpelijk zal worden geoordeeld. In dat verband kan van belang zijn of door of namens de verdachte in feitelijke aanleg op die - aan een veroordeling ter zake van heling in de weg staande - omstandigheid een voldoende geconcretiseerd beroep is gedaan. (Vgl. bijvoorbeeld HR 1 november 2005, ECLI:NL:HR: 2005:AT8800, *NJ* 2006/424.)

Van belang is ook dat voor een bewezenverklaring van opzet- of schuldheling dient te worden vastgesteld dat de verdachte 'ten tijde van' bijvoorbeeld het voorhanden 'krijgen' wist dan wel redelijkerwijs had moeten vermoeden dat het een 'door misdrijf verkregen goed' betrof. Daarbij kan onder omstandigheden een rol spelen of de verdachte een aannemelijke verklaring heeft gegeven met betrekking tot het voorhanden hebben van het voorwerp.

In geval van betrokkenheid na het vermogensdelict kan ook witwassen in beeld komen. Daar geldt de voor heling bestaande kwalificatie-uitsluitingsgrond ten aanzien van een eigen misdrijf niet (vgl. HR 2 oktober 2007, ECLI:NL:HR:2007: BA7923, *NJ* 2008/16), terwijl opzet en schuld niet zijn gekoppeld aan het moment van het voorhanden krijgen van het voorwerp. Wel is van belang dat niet elke gedraging die in de artikel 420bis lid 1, en 420quater lid 1 Sr is omschreven, ongeacht de omstandigheden, de kwalificatie (schuld)witwassen rechtvaardigt. In het bijzonder indien een verdachte een 'onmiddellijk' uit eigen misdrijf afkomstig voorwerp heeft 'verworven' of 'voorhanden heeft gehad', worden bepaaldelijk eisen gesteld aan de motivering van het oordeel dat sprake is van (schuld)witwassen. Uit die motivering moet dan kunnen worden afgeleid dat de verdachte het voorwerp niet slechts heeft verworven of voorhanden heeft gehad, maar dat zijn gedragingen ook (kennelijk) gericht zijn geweest op

het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van het voorwerp.

Bij de beoordeling van de begrijpelijkheid van de beslissing omtrent de kwalificeerbaarheid als (schuld)witwassen in verband met in het bijzonder de 'onmiddellijke' afkomst uit eigen misdrijf, kan onder meer van belang zijn hetgeen door of namens de verdachte met voldoende concretisering is aangevoerd met betrekking tot dit verwerven of voorhanden hebben door eigen misdrijf. (Vgl. met verdere verwijzingen HR 7 april 2015, ECLI:NL:HR:2015:888, rov. 3.3.1 en 3.3.2 en HR 13 oktober 2015, ECLI:NL:HR:2015:3028, NJ 2016/82).

Deze kwalificatie-uitsluitingsgrond geldt niet voor het 'eenvoudig (schuld)witwassen' als bedoeld in de - op 1 januari 2017 in werking getreden - artikelen 420bis.1 en 420quater.1 Sr (vgl. HR 13 december 2016, ECLI:NL:HR:2016: 2842).

Het middel klaagt over de bewezenverklaring van het onder 1 tenlastegelegde, in het bijzonder over het onderdeel dat de verdachte 'ten tijde van het voorhanden krijgen' van de auto wist dat het een door misdrijf verkregen goed was.

Het hof heeft in weerwil van hetgeen ter terechtzitting in hoger beroep door de raadsman van de verdachte is bepleit, bewezen geacht dat de verdachte ten tijde van het voorhanden krijgen van de in de bewezenverklaring vermelde auto wist dat het een door misdrijf verkregen goed betrof. Het heeft blijkens de bewijsvoering bij dit oordeel betrokken (i) de omstandigheden waaronder de verdachte op 11 en 24 juli 2012 de auto kennelijk in zijn bezit had, (ii) dat niet is gebleken dat de verdachte rechtmatig over de auto beschikte, (iii) dat de verdachte niet een aannemelijke verklaring heeft gegeven omtrent de rechtmatige verkrijging van de auto, alsmede (iv) dat de verdachte toen hij op 11 juli 2012 als bestuurder van de van een vals kenteken voorziene auto door getuige [getuige] werd aangesproken met de mededeling dat zij de politie wilde bellen, niet wilde wachten totdat de politie arriveerde, een valse naam en adres opgaf en als bestuurder wegreed. Aldus heeft het hof, mede gelet op hetgeen onder 2.3.1 is vooropgesteld, uit de hiervoor weergegeven bewijsvoering kunnen afleiden dat de verdachte 'ten tijde van het voorhanden krijgen' van de in de bewezenverklaring vermelde Renault Twingo 'wist' dat deze auto afkomstig was uit enig misdrijf.

Het middel faalt. Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van drie jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze twee jaren en acht maanden belooft en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:652

Zaaknummer: 14/05827

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu, Y. Buruma, V. van den Brink en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 416 Sr

RECHTSPRAAK

Is het gebruik van verklaringen die medeverdachten in eigen zaak hebben afgelegd als bewijs in strijd met artikel 301 lid 4 Sv?

Het middel klaagt dat het hof in strijd met artikel 301 lid 4 Sv verklaringen van medeverdachten tot het bewijs heeft doen strekken.

De in het middel bedoelde bewijsmiddelen betreffen verklaringen van medeverdachten die zij op 28 maart 2011 ter terechtzitting in eerste aanleg en op 28 oktober 2014 ter terechtzitting in hoger beroep als verdachten in hun eigen strafzaken hebben afgelegd. In het middel wordt aangevoerd dat niet blijkt dat de inhoud van die verklaringen bij het onderzoek ter terechtzitting van het hof is voorgelezen noch dat de korte inhoud daarvan is medegedeeld.

Ook indien ervan moet worden uitgegaan dat het hof het voorschrift van artikel 301 lid 4 Sv niet in acht heeft genomen door verklaringen voor het bewijs te bezigen die niet zijn voorgelezen of waarvan niet de korte inhoud is meegedeeld, heeft de verdachte geen rechtens te respecteren belang bij haar klacht. Gelet op de hiervoor weergegeven gang van zaken - erop neerkomend dat de zaken van de verdachte en de medeverdachten in hoger beroep gelijktijdig doch niet gevoegd zijn behandeld, dat de voorzitter ter terechtzitting in hoger beroep naar aanleiding van een verzoek van de advocaat van een medeverdachte heeft voorgesteld alle processen-verbaal van de terechtzittingen in eerste aanleg en in hoger beroep van alle zaken over en weer in alle dossiers te voegen en dat het hof dit voorstel heeft uitgevoerd nadat onder anderen de raadsman van de verdachte heeft verklaard daartegen geen bezwaar te hebben - alsmede het ontbreken van een daarop toegesneden toelichting in de schriftuur, valt immers niet in te zien dat de verdachte in enig opzicht in haar verdedigingsbelang is geschaad.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering

van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van twaalf maanden, waarvan zes maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze elf maanden en een week, waarvan zes maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren belooft en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:662

Zaaknummer: 14/06337

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 301 Sv

ANNOTATIE

Veroordeling op eigen kosten.

mr. J.H.J. Verbaan

De Hoge Raad heeft op 14 februari 2017 (ECLI:NL:HR:2017:221) de grenzen van de mogelijkheid tot voeging als benadeelde partij nog scherper gesteld. Dat doet de Hoge Raad door het uiteenzetten van kaders waarbinnen slachtoffers zich met hun vordering in een strafzaak als benadeelde partij mogen voegen en nader te duiden wanneer er sprake is van doorkruising van publiekrechtelijke regelingen. Dit arrest, dat in de kern gaat om het terugvorderen van kosten gemaakt in verband met een valse aangifte, afgelegd met het doel een verzekering op te lichten, geeft bovendien invulling aan een breder levende maatschappelijke discussie omtrent het verhalen van de kosten van de inzet van opsporingsdiensten.

Als uitgangspunt kan een benadeelde partij in het strafproces zich slechts in een strafzaak voegen indien hij rechtstreeks schade heeft geleden aan een strafbaar feit, zo blijkt uit artikel 51a lid 1 Sv. Dat betekent volgens de wetsgeschiedenis bij die bepaling, dat vereist wordt dat de benadeelde partij is getroffen in een belang dat door de overtreding van de strafbepaling rechtstreeks wordt beschermd (*Kamerstukken II, 2004/05, 30143, nr. 3 p. 4*).

Indien voeging in een strafzaak mogelijk is, kan niet elke vordering door de strafrechter worden behandeld. Op grond van artikel 361 lid 3 Sv wordt de vordering van de benadeelde partij getoetst aan de vraag of een vordering een onevenredige belasting van het strafgeding oplevert. Indien geen sprake is van een onevenredige belasting, wordt de vordering in de strafzaak in beginsel ontvankelijk verklaard. Het criterium beoogt te voorkomen dat vorderingen die worden betwist, met onvoldoende bewijsmiddelen lijken te zijn onderbouwd of nadere onderzoekshandelingen vergen, zonder meer niet-ontvankelijk worden verklaard.

In de onderhavige zaak wilde de verdachte door middel van het in scene zetten van een gewapende overval op een kledingzaak de verzekeringsmaatschappij bewegen tot het uitbetalen van verzekeringspenningen. De oplichters hebben ook aangifte gedaan van de, zoals later bleek, gefingeerde overval. Naar aanleiding van de aangifte heeft de politie

(Regiopolitie Gooi- en Vechtstreek) opsporingshandelingen verricht. Nadat duidelijk was geworden dat het een valse aangifte betrof, heeft de Regiopolitie Gooi en Vechtstreek zich als benadeelde partij in het geding gevoegd met een vordering tot schadevergoeding van een kleine veertienduizend euro. De rechter achtte zowel de poging tot het medeplegen van oplichting (artikel 326 Sr) als het medeplegen van een valse aangifte (artikel 188 Sr) bewezenverklaard. De politie lijkt door de valse aangifte rechtstreeks te zijn getroffen in een belang dat door de overtreding van de strafbepaling wordt beschermd. Immers, de aangifte was de aanleiding om opsporingshandelingen te gaan verrichten. Door de rechter in eerste aanleg werd dan ook een ruime achtduizend euro als schadevergoeding toegekend. Bij de behandeling van het appel heeft de Regiopolitie haar vordering als benadeelde partij gehandhaafd voor het bedrag zoals in eerste aanleg werd gevorderd. Het hof is niet ingegaan op de vraag of er sprake was van rechtstreekse schade, maar had een andere insteek bij de behandeling van de vordering.

Bij de behandeling van de vordering van de benadeelde partij heeft het hof zich op het standpunt gesteld dat, los van de vraag of rechtstreekse schade is geleden door de benadeelde partij, eerst een ander punt moet worden behandeld. De vraag of dit soort schade in strafvorderlijke zin aangemerkt kan worden als schade, die dermate in rechtstreeks verband met het bewezenverklaarde staat dat die een vordering zonder nadere wettelijke regeling daaromtrent in het kader van een strafrechtelijke procedure aanhangig kan worden gemaakt, moet namelijk eerst worden behandeld. Het hof beantwoordt die vraag negatief en onderbouwt dat antwoord door te stellen dat het beantwoorden van die vragen een onevenredige belasting van het strafgeding oplevert. Het hof verklaart de benadeelde partij daarom niet ontvankelijk en verwijst haar voor een eventuele behandeling van de vordering naar de burgerlijke rechter.

De niet-ontvankelijkverklaring vormde aanleiding voor de benadeelde partij om cassatie in te stellen. De Hoge Raad verwerpt het beroep. De Hoge Raad merkt op dat de klacht de vraag aan de orde stelt of de politie een onrechtmatigedaadsactie kan instellen tegen degene die is veroordeeld wegens valse aangifte (artikel 188 Sr) voor de kosten die als gevolg van die valse aangifte zijn gemaakt. Daarover wordt eerst opgemerkt dat het kosten betreft die zijn gemaakt met het oog op het opsporen van strafbare feiten. Die handelingen worden beschouwd als het uitvoeren van een publiekrechtelijke taak. De Hoge Raad stelt daarover, dat een onbeperkte mogelijkheid tot verhaal van publiekrechtelijke kosten op grond van het privaatrecht niet zonder meer in overeenstemming te brengen is met de bijzondere wettelijke doeleinden en regeling van de strafrechtspleging. Het uitgangspunt dat in dit soort kwesties dient te worden gehanteerd, zoals reeds geformuleerd in een arrest over de verhaalbaarheid van gemaakte kosten in een onderzoek naar premiefraude (ECLI:HR:NL:2003:AF2835), is dat kostenverhaal

op grond van het civiele recht een onaanvaardbare doorkruising van deze publiekrechtelijke regelgeving oplevert. Dat uitgangspunt is dus eveneens van toepassing bij het verhaal van kosten gemaakt als gevolg van een valse aangifte, aldus de Hoge Raad.

Er bestaan evenwel uitzonderingen op dat uitgangspunt. Van zo'n uitzondering is volgens de Hoge Raad sprake als allereerst vaststaat dat degene die de valse aangifte heeft gedaan, niet alleen weet dat het feit niet is gepleegd maar ook dat de aangifte met geen ander doel is gedaan dan het schaden van de politie. Daarnaast is vereist dat de aangever tijdens het doen van de aangifte wist of in ieder geval moest begrijpen dat die aangifte de politie aan zou zetten of zou dwingen tot het verrichten van nutteloze opsporingshandelingen. Indien die voorwaarden zijn vervuld, kan er sprake zijn van een niet onaanvaardbare doorkruising van publiekrechtelijke regelgeving.

Daar laat de Hoge Raad het echter niet bij. In het geval dat de politie zich op het standpunt stelt dat sprake is van zo'n – door de Hoge Raad geformuleerde – uitzondering dan rust op haar de last, op de wijze zoals in artikel 150 Rv geregeld, om feiten en omstandigheden aan te dragen op grond waarvan kan worden bewezen dat van die uitzonderingssituatie sprake is. Het bewijs voor die feiten en omstandigheden dient in dat geval op grond van burgerlijke rechtsvordering door de politie te worden aangedragen.

Het oordeel over de onaanvaardbare doorkruising is, zoals gezegd, niet nieuw. De Hoge Raad haalt zelf zijn eerdere uitspraak uit 2003 aan, waarin al werd gesteld dat kosten gemaakt met betrekking tot het uitvoeren van straf(proces)rechtelijke bevoegdheden als uitgangspunt niet op de individuele burger kunnen worden afgewenteld.

Dat wordt, zo volgt uit dit arrest, niet anders indien de aanleiding tot het maken van die kosten voortvloeit uit een valse aangifte en de vordering gericht is tot degenen die de valse aangifte hebben gedaan. In dat geval is immers ook sprake van een strafbaar feit dat de opsporing tot het uitvoeren van opsporingshandelingen noopt. Het uitvoeren van opsporingshandelingen door opsporingsambtenaren heeft duidelijk een publiekrechtelijk karakter en er bestaan geen prangende redenen om aan te nemen dat dat door het aan het licht komen van de valse aangifte anders is geworden. De valse aangifte maakt niet dat hierdoor sprake zou kunnen zijn van de door de Hoge Raad geformuleerde uitzondering. Degenen die in het onderhavige geval de valse aangifte hebben gedaan, beoogden bij de verzekeraar een valse voorstelling van zaken te doen ontstaan en hun handelen lijkt er, ondanks dat dat wel het resultaat was, niet op gericht te zijn geweest om dat beeld bij de opsporing te bewerkstelligen.

Bovendien zou, in het geval dat ervan uitgegaan wordt dat door de valse aangifte bij de opsporingsdiensten wel degelijk bewust een valse voorstelling van zaken is geschapen met het

doel hen te schaden, niet kunnen worden aangetoond dat de gevorderde kosten zijn gemaakt om een civielrechtelijke onrechtmatige daad aan het licht te brengen en daarmee een privaatrechtelijk belang te beschermen. De door de politie ingezette publiekrechtelijke bevoegdheden strekken ter opsporing van strafbare feiten en dienen dientengevolge ter bescherming van het openbaar belang.

Uit het feit dat de overheid in onze wetgeving niet heeft voorzien in een regeling die het mogelijk maakt opsporingskosten te verhalen kan worden afgeleid dat de wetgever die verhaalsmogelijkheid ook niet wenselijk acht. De Hoge Raad zet met deze uitspraak nog eens op scherp dat opsporingskosten in beginsel bij de overheid dienen te worden neergelegd.

De uitzondering die de Hoge Raad daarop toelaat, is zo eng geformuleerd dat het slechts in zeer uitzonderlijke en evident bewijsbare gevallen een rol toebedeelt aan de civiele rechter. Het feit dat er sprake is van handelen dat in strafrechtelijke zin als verwijtbaar kan worden aangemerkt, vormt de aanleiding om justitie in het onderzoek te betrekken. Die betrokkenheid kan in redelijkheid er niet toe leiden dat de onderzoekskosten die justitie dan maakt voor rekening komen van degene die strafwaardig heeft gehandeld.

Dat wordt alleen anders als het doel van het strafrechtelijk handelen van betrokkene is om justitie in de zaak te betrekken en onnodig tot het maken van kosten te dwingen.

RECHTSPRAAK

's Hofs oordeel dat de vordering tot herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling voor toewijzing in aanmerking komt is, anders dan de verdediging aanvoert, onbegrijpelijk noch ontoereikend gemotiveerd.

Het middel komt op tegen de beslissing omtrent de vordering inzake de herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling.

Ingevolge artikel 15g eerste volzin Sr kan de rechter de voorwaardelijke invrijheidstelling geheel of gedeeltelijk herroepen indien de veroordeelde een daaraan verbonden voorwaarde niet heeft nageleefd. Blijkens de wetsgeschiedenis komt herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling in aanmerking indien sprake is van een ernstige schending van zo een voorwaarde. De rechter dient derhalve aan de hand van de omstandigheden van het geval te bepalen welke reactie op overtreding van een voorwaarde passend is. Hij is daarbij vrij in de keuze en de waardering van de factoren die voor zijn beslissing van belang zijn.

Voor zover het middel berust op de opvatting dat het hof dit een en ander heeft miskend, gaat het uit van een onjuiste lezing van het bestreden arrest. Aan de hiervoor onder 3.3.2 weergegeven overwegingen van het hof ligt immers als juiste maatstaf ten grondslag dat de rechter aan de hand van de omstandigheden van het geval moet bepalen welke reactie op overtreding van de aan de voorwaardelijke invrijheidsstelling verbonden voorwaarde passend en geboden is.

Blijkens zijn overwegingen heeft het hof vastgesteld dat

de verdachte op 27 januari 2012 voorwaardelijk in vrijheid is gesteld na een veroordeling ter zake van onder meer afpersing, mishandeling en een aantal bedreigingen met enig misdrijf tegen het leven gericht, onder de algemene voorwaarde dat hij zich voor het einde van de proeftijd niet schuldig maakt aan een strafbaar feit, het in de onderhavige zaak bewezenverklaarde feit is begaan terwijl voormelde proeftijd nog niet was verstreken en het

wederom een (ernstige) bedreiging met enig misdrijf tegen het leven gericht betreft en de verdachte reeds eerder wegens ernstige feiten (afpersing in vereniging en medeplegen van wederrechtelijke vrijheidsberoving) tot een langjarige gevangenisstraf is veroordeeld.

Het op deze vaststellingen gebaseerde oordeel van het hof dat de vordering tot herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling voor toewijzing in aanmerking komt en wel in die zin dat het gedeelte van de vrijheidsstraf dat als gevolg van de toepassing van de regeling van voorwaardelijke invrijheidstelling niet ten uitvoer is gelegd alsnog geheel moet worden ondergaan, is niet onbegrijpelijk, terwijl het ook in het licht van hetgeen namens de verdachte ter terechtzitting in hoger beroep is aangevoerd geen nadere motivering behoefde.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:645

Zaaknummer: 16/01911

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.F. Faase en M.J. Borgers

Advocaten: A.A. Franken

Wetsartikelen: 15g Sr

RECHTSPRAAK

Falende klachten verdediging en Openbaar Ministerie omtrent 's hofs motivering van het bestanddeel 'in strijd met zijn plicht' als bedoeld in artikel 177 Sr en de hoogte van de geldboete, respectievelijk de vrijspraak van bedrieglijke bankbreuk en valsheid in geschrift.

Het middel bevat de klacht dat het hof wat betreft feit 1 ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd, heeft geoordeeld dat sprake is van doen of nalaten door een ambtenaar 'in strijd met zijn plicht' in de zin van artikel 177 (oud) Sr.

Vooropgesteld dient te worden dat artikel 177 (oud) Sr niet alleen ziet op de situatie dat er een direct verband bestaat tussen de gift of belofte enerzijds en een concrete tegenprestatie anderzijds, doch ook op het doen van giften of beloften aan een ambtenaar teneinde aldus een relatie met die ambtenaar te doen ontstaan en/of te onderhouden met het doel een voorkeursbehandeling te krijgen (vgl. HR 27 september 2005, ECLI:NL:HR:2005:AT8318).

Het oordeel van het hof dat [betrokkene 1] 'in strijd met zijn plicht als ambtenaar [heeft] gehandeld, welke plicht onder meer inhoudt dat de ambtenaar integer handelt, neutraal te werk gaat en aan anderen geen persoonlijke voorkeurspositie toekent' getuigt, mede gelet op de door het hof vastgestelde gedragingen van [betrokkene 1] en de daaruit voortvloeiende nadelen voor [betrokkene 1] werkgever en voordelen voor ondernemingen waarbij de verdachte betrokken was - in welk verband het Hof onder meer heeft vastgesteld dat [betrokkene 1] 'jarenlang een opmerkelijk onkritische houding heeft ingenomen ten opzichte van de verdachte en het [C] -concern', dat hij door het verstrekken van een groot aantal garanties aan [C] 'in feite een blanco cheque heeft afgegeven' en dat hij 'incassomaatregelen ter zake van de huurachterstanden tegenhield' terwijl uit e-mailcorrespondentie daarover naar voren komt dat 'het college van b en w [zich] heeft uitgesproken voor het incasseren' en er dus 'een verplichting [ligt] tot incasso' - niet van een onjuiste uitleg van enige in de bewezenverklaarde tenlastelegging voorkomende, aan artikel 177 (oud) Sr ontleende term en is evenmin onbegrijpelijk.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat het hof een hogere geldboete heeft opgelegd dan wettelijk is toegestaan.

Het hof heeft de verdachte ter zake van het bewezenverklaarde onder meer veroordeeld tot een geldboete van € 150.000. Deze strafoplegging is niet in strijd met de zo-even weergegeven wettelijke bepalingen. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat het hof onder 1. cumulatief vier gevallen van het doen van een gift aan een ambtenaar heeft bewezenverklaard en dat het onder 4. het medeplegen van valsheid in geschrift heeft bewezenverklaard, alsmede dat vier van dit totaal van vijf bewezenverklaarde feiten zijn gepleegd na 1 februari 2001.

Het middel faalt derhalve.

Het middel komt op tegen de door het hof gegeven vrijspraak van het onder 3 tenlastegelegde.

De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 9 april 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY5446, NJ 2013/228 onder meer overwogen dat:

'(...) moet worden vooropgesteld dat de in de tenlastelegging en bewezenverklaring voorkomende, aan art. 341 Sr ontleende bewoordingen 'ter bedrieglijke verkorting van de rechten van zijn schuldeisers' tot uitdrukking brengen dat de verdachte het opzet moet hebben gehad op de verkorting van de rechten van de schuldeisers, dat voorwaardelijk opzet in dat verband voldoende is en dat derhalve voor het bewijs van het opzet ten minste is vereist dat het handelen van de verdachte de aanmerkelijke kans op verkorting van de rechten van de schuldeisers heeft doen ontstaan (vgl. HR 9 februari 2010, ECLI:NL:HR:BI4691, NJ 2010/104).'

Het hof heeft in zijn hiervoor onder 4.3 weergegeven motivering van de vrijspraak overwogen dat 'het hof niet kan vaststellen dat op 9 juni 2004 sprake was van een aanmerkelijke kans op faillissement van [K]' en 'evenmin kan concluderen (...) dat die aanmerkelijke kans is ontstaan als gevolg van de ten laste gelegde handelingen', op welke grond het hof kennelijk heeft geoordeeld dat het handelen van de verdachte niet de aanmerkelijke kans op verkorting van de rechten van de schuldeisers heeft doen ontstaan. Dat oordeel getuigt, gelet op hetgeen hiervoor onder 4.5 is overwogen en hetgeen het hof met betrekking tot de omstandigheden ten tijde van de aan de verdachte verweten gedragingen heeft vastgesteld, niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Voor zover het middel over dit oordeel klaagt, faalt het.

Het middel komt op tegen de door het hof gegeven vrijspraak van het onder 6 en 7 tenlastegelegde.

Het hof heeft in zijn hiervoor onder 5.3 weergegeven motivering van de vrijspraak overwogen dat ten tijde van de tenlastegelegde gedragingen, 20 augustus 2004, 'geen aanmerkelijke kans

op het faillissement bestond' en dat die aanmerkelijke kans 'ook niet is ontstaan als gevolg van de ten laste gelegde handelingen', op welke grond het hof kennelijk heeft geoordeeld dat het handelen van de verdachte niet de aanmerkelijke kans op verkorting van de rechten van de schuldeisers heeft doen ontstaan. Dat oordeel getuigt, gelet op hetgeen hiervoor onder 4.5 is overwogen en hetgeen het hof met betrekking tot de omstandigheden ten tijde van de aan de verdachte verweten gedragingen heeft vastgesteld, niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Voor zover het middel over dit oordeel klaagt, faalt het.

De Hoge Raad verwerpt de beroepen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:641

Zaaknummer: 15/03493

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan, V. van den Brink, E.F. Faase en M.J. Borgers

Advocaten: Th.J. Kelder, N. Gonzalez Bos en A.J.M. de Swart

Wetsartikelen: 177 Sr

RECHTSPRAAK

Falende motiveringsklacht ter zake van de bewezenverklaring van diefstal.

Bij een vermogensdelict als diefstal kan de rechter door de in de tenlastelegging aangebrachte keuzes voor de vraag worden gesteld of de verdachte zelf dat vermogensdelict heeft gepleegd dan wel of hij nadien daarbij (ook) op een strafbare wijze betrokken is geweest. Die vraag rijst in het bijzonder in die gevallen waarin de bewijsmiddelen vooral duiden op het voorhanden hebben van een voorwerp (kort) nadat met betrekking tot dit voorwerp een vermogensdelict is gepleegd.

Bij de beantwoording van de vraag of iemand zich heeft schuldig gemaakt aan het plegen van diefstal kan aan het enkele voorhanden hebben van een gestolen voorwerp niet zonder meer de conclusie worden verbonden dat de betrokkene dat voorwerp ook heeft gestolen. Voor de beoordeling van de betekenis die aan dat voorhanden hebben moet worden gehecht, zijn de feiten en omstandigheden van het geval van belang (vgl. HR 19 januari 2010, ECLI:NL:HR:2010:BK2880, NJ 2010/475). Bij die beoordeling kan een rol spelen of de betrokkene een aannemelijke verklaring heeft gegeven voor dat voorhanden hebben. De omstandigheid dat hij weigert een verklaring af te leggen of een bepaalde vraag te beantwoorden ter zake van het voorhanden hebben van het voorwerp, kan op zichzelf - mede gelet op het bepaalde in artikel 29 lid 1 Sv - niet tot het bewijs bijdragen. Dat brengt echter niet mee dat de rechter in zijn overwegingen omtrent het gebezigde bewijsmateriaal niet zou mogen betrekken dat de verdachte voor zo'n omstandigheid als het voorhanden hebben van het voorwerp - welke omstandigheid op zichzelf of in samenhang met de verdere inhoud van de bewijsmiddelen beschouwd redengevend kan zijn voor het bewijs van het aan hem tenlastegelegde feit - geen aannemelijke, die redengevendheid ontzenuwende, verklaring heeft gegeven (vgl. HR 3 juni 1997, ECLI:NL:HR:1997:ZD0733, NJ 1997/584).

In geval van betrokkenheid van de verdachte na het vermogensdelict kan heling in beeld komen. Daarbij geldt wel dat krachtens het begrip van heling - een begunstigingsmisdrijf - moet worden aangenomen dat de omstandigheid dat iemand een helingshandeling als genoemd in artikel 416 of 417bis Sr verricht ten aanzien van een voorwerp dat hij zelf als pleger of als medepleger door enig misdrijf heeft verkregen, aan de kwalificatie heling in de weg

staat. Indien dit laatste met voldoende concretisering ten verwere is aangevoerd en uit het onderzoek ter terechtzitting aannemelijk wordt, is kwalificatie als heling uitgesloten.

Kwalificatie als heling is tevens uitgesloten indien de in de bestreden uitspraak gebezigde bewijsvoering dwingt tot de gevolgtrekking dat het de verdachte zelf is geweest die als pleger of als medepleger het desbetreffende voorwerp door misdrijf heeft verkregen. Indien zij niet dwingt tot die gevolgtrekking - ook al laat zij die mogelijkheid wel open -, heeft de rechter de mogelijkheid dat het de verdachte zelf is geweest die als pleger of als medepleger het desbetreffende voorwerp door misdrijf heeft verkregen, kennelijk niet aannemelijk geoordeeld. Dat is een feitelijk oordeel dat in cassatie niet snel onbegrijpelijk zal worden geoordeeld. In dat verband kan van belang zijn of door of namens de verdachte in feitelijke aanleg op die - aan een veroordeling ter zake van heling in de weg staande - omstandigheid een voldoende geconcretiseerd beroep is gedaan. (Vgl. bijvoorbeeld HR 1 november 2005, ECLI:NL:HR:2005:AT8800, NJ 2006/424.)

Van belang is ook dat voor een bewezenverklaring van opzet- of schuldheling dient te worden vastgesteld dat de verdachte 'ten tijde van' bijvoorbeeld het voorhanden 'krijgen' wist dan wel redelijkerwijs had moeten vermoeden dat het een 'door misdrijf verkregen goed' betrof. Daarbij kan onder omstandigheden een rol spelen of de verdachte een aannemelijke verklaring heeft gegeven met betrekking tot het voorhanden hebben van het voorwerp.

In geval van betrokkenheid na het vermogensdelict kan ook witwassen in beeld komen. Daar geldt de voor heling bestaande kwalificatie-uitsluitingsgrond ten aanzien van een eigen misdrijf niet (vgl. HR 2 oktober 2007, ECLI:NL:HR:2007:BA7923, NJ 2008/16), terwijl opzet en schuld niet zijn gekoppeld aan het moment van het voorhanden krijgen van het voorwerp. Wel is van belang dat niet elke gedraging die in artikel 420bis lid 1 en 420quater lid 1 Sr is omschreven, ongeacht de omstandigheden, de kwalificatie (schuld)witwassen rechtvaardigt. In het bijzonder indien een verdachte een 'onmiddellijk' uit eigen misdrijf afkomstig voorwerp heeft 'verworven' of 'voorhanden heeft gehad', worden bepaaldelijk eisen gesteld aan de motivering van het oordeel dat sprake is van (schuld)witwassen. Uit die motivering moet dan kunnen worden afgeleid dat de verdachte het voorwerp niet slechts heeft verworven of voorhanden heeft gehad, maar dat zijn gedragingen ook (kennelijk) gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van het voorwerp.

Bij de beoordeling van de begrijpelijkheid van de beslissing omtrent de kwalificeerbaarheid als (schuld)witwassen in verband met in het bijzonder de 'onmiddellijke' afkomst uit eigen misdrijf, kan onder meer van belang zijn hetgeen door of namens de verdachte met voldoende concretisering is aangevoerd met betrekking tot dit verwerven of voorhanden hebben door eigen misdrijf. (Vgl. met verdere verwijzingen HR 7 april 2015, ECLI:NL:HR:2015:888, rov. 3.3.1

en 3.3.2 en HR 13 oktober 2015, ECLI:NL:HR:2015:3028, *NJ* 2016/82).

Deze kwalificatie-uitsluitingsgrond geldt niet voor het 'eenvoudig (schuld)witwassen' als bedoeld in de - op 1 januari 2017 in werking getreden - artikelen 420bis lid 1 en 420quater lid 1 Sr (vgl. HR 13 december 2016, ECLI:NL:HR:2016: 2842).

Het middel klaagt over de motivering van de in de bewezenverklaring omschreven diefstal.

Uit de hiervoor weergegeven bewijsvoering heeft het hof, mede gelet op hetgeen onder 2.2 is vooropgesteld, kunnen afleiden dat het de verdachte is geweest die de in de bewezenverklaring omschreven diefstal heeft gepleegd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:644

Zaaknummer: 15/03755

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu, Y. Buruma, V. van den Brink en E.S.G.N.A.I. van den Griend

Wetsartikelen: 310 Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft ten onrechte onder het aan de benadeelde partij toegekende bedrag aan schadevergoeding de kosten voor rechtsbijstand begrepen en dientengevolge die kosten ook in aanmerking genomen bij de oplegging van de maatregel van artikel 36f lid 1 Sr.

Het middel bevat de klacht dat het oordeel van het hof dat de door de benadeelde partij gevorderde kosten van rechtsbijstand tot een bedrag van € 4.000 kunnen worden toegewezen, rechtens onjuist is, althans onbegrijpelijk gemotiveerd is, alsmede de klacht dat het hof ten onrechte de kosten voor rechtsbijstand in aanmerking heeft genomen bij de oplegging van de schadevergoedingsmaatregel als bedoeld in artikel 36f Sr.

Het volgende wordt voorop gesteld.

Voor toewijzing van een vordering tot schadevergoeding als bedoeld in artikel 51f lid 1 Sv komt alleen die schade in aanmerking die rechtstreeks is geleden door het strafbare feit. De kosten van rechtsbijstand zijn niet als zodanige rechtstreekse schade aan te merken (vgl. HR 21 september 1999, ECLI:NL:HR:1999:ZD1533, NJ 1999/801). Indien een benadeelde partij dergelijke proceskosten als onderdeel van de schade in de zin van artikel 51f Sv vordert, dient zij in zoverre in die vordering niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Het voorgaande brengt mee dat dergelijke kosten ook niet in aanmerking kunnen worden genomen bij de oplegging van de in artikel 36f lid 1 Sr voorziene maatregel (vgl. HR 18 april 2000, ECLI:NL:HR:2000:ZD1786, NJ 2000/413).

Door een benadeelde partij gemaakte kosten voor rechtsbijstand zijn - anders dan door de benadeelde partij gevorderde vermogensschade als bedoeld in artikel 51f Sv en artikel 6:96 BW - te rekenen tot de proceskosten waaromtrent de rechter ingevolge het bepaalde in artikel 592a Sv in de daar bedoelde gevallen een afzonderlijke beslissing dient te geven, die ingevolge het bepaalde in artikel 361 lid 5 Sv in het vonnis dient te worden opgenomen. Gelet op de aard van die kosten staat het de rechter in hoger beroep vrij wat de verwijzing in die kosten betreft een hoger bedrag in aanmerking te nemen dan het bedrag van de in eerste aanleg toegewezen

kosten (vgl. HR 18 april 2000, ECLI:NL:HR:2000:ZD1786, *NJ* 2000/413).

Een redelijke uitleg van artikel 592a Sv brengt mee dat bij de begroting van de daar bedoelde kosten dezelfde maatstaf wordt gehanteerd als in civiele procedures (vgl. HR 29 mei 2001, ECLI:NL:HR:2001:AB1819, *NJ* 2002/123). Bij dat uitgangspunt dienen enkele kanttekeningen te worden geplaatst.

In civiele procedures wordt doorgaans bij de begroting van door een in het ongelijk gestelde partij te vergoeden proceskosten een zogenoemd liquidatietarief gehanteerd, zoals neergelegd in het op rechtspraak.nl gepubliceerde 'Salarissen in rolzaken kanton' of in het 'Liquidatietarief rechtbanken en hoven'. Zo een liquidatietarief is geen recht in de zin van artikel 79 RO, maar slechts een de rechter niet bindende richtlijn (vgl. HR 3 april 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZC2621, *NJ* 1998/571). Een dergelijke richtlijn leent zich bovendien niet steeds voor directe toepassing op de door de raadsman verrichte werkzaamheden ten behoeve van de benadeelde partij die zich in het strafproces heeft gevoegd. (Vgl. HR 26 februari 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD8866.)

De rechter kan het aangewezen achten, kort gezegd, het 'liquidatietarief kantonzaken' toe te passen als de vordering beneden de bevoegdheidsgrens van de kantonrechter blijft, dan wel in voorkomende gevallen de proceskosten berekenen overeenkomstig het 'liquidatietarief rechtbank of hof'. De rechter kan evenwel van het door hem toepasselijk geachte liquidatietarief afwijken, al zal hij wanneer hij de werkelijke kosten wenst te vergoeden, die afwijking dienen te motiveren. (Vgl. HR 20 maart 2009, ECLI:NL:HR:2009:BG7995, *NJ* 2009/234.)

Het hof heeft onder het aan de benadeelde partij [betrokkene 1] toegekende bedrag aan schadevergoeding de kosten voor rechtsbijstand begrepen en heeft dientengevolge die kosten ook in aanmerking genomen bij de oplegging van de maatregel van artikel 36f lid 1 Sr. Daarmee heeft het hof miskend hetgeen hiervoor onder 3.4.2 en 3.4.3 is overwogen.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, daaronder begrepen de beslissing ter zake van de oplegging van de maatregel van artikel 36f lid 1 Sr, en de beslissing op de vordering van de benadeelde partij, alsmede de beslissing omtrent de proceskosten, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:653

Zaaknummer: 15/02955

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en A.L.J. van Strien

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 36f Sr en 51f Sv

RECHTSPRAAK

Falende bewijsklacht inzake strafbare poging tot seksuele verleiding ex artikel 248a Sr.

Het middel klaagt over de bewezenverklaring van het in de zaak met parketnummer 18/670358-12 onder 1 primair tenlastegelegde. Het middel voert daartoe aan dat het hof ten onrechte heeft geoordeeld dat de verdachte heeft gepoogd een persoon waarvan hij redelijkerwijs moest vermoeden dat deze de leeftijd van achttien jaren nog niet had bereikt, opzettelijk te bewegen ontuchtige handelingen te plegen, althans dat de bewezenverklaring in zoverre niet kan volgen uit de gebezigde bewijsmiddelen.

Gelet op deze vaststellingen geeft het kennelijke oordeel van het hof dat de bewezenverklaarde gedragingen van de verdachte een strafbare poging opleveren omdat zij naar de uiterlijke verschijningsvorm zijn gericht op de voltooiing van het delict dat bestaat in het opzettelijk bewegen van een persoon waarvan de verdachte redelijkerwijs moest vermoeden dat deze de leeftijd van achttien jaren nog niet had bereikt, tot het plegen van ontuchtige handelingen en dat die gedragingen dus moeten worden aangemerkt als een begin van uitvoering van het voorgenomen misdrijf van artikel 248a Sr, niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is dat oordeel ook toereikend gemotiveerd. Daarbij wordt mede in aanmerking genomen het korte tijdsverloop en het nauwe verband tussen het bericht van de verdachte op de webpagina Hyves aan de tienjarige [betrokkene 1] en het vervolgens door hem gevoerde chatgesprek via het MSN-account van [betrokkene 1] met haar vader onder haar naam.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:579

Zaaknummer: 16/00044

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en M.J. Borgers

Advocaten: G.W.L.A.M. Koppen

Wetsartikelen: 248a Sr

RECHTSPRAAK

Kan uit een mededeling van de gerechtsbode worden afgeleid dat verdachte afstand heeft gedaan van zijn aanwezigheidsrecht?

De advocaat-generaal G. Knigge heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak en tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof Den Haag teneinde opnieuw te worden berecht en afgedaan.

Het middel klaagt over de beslissing van het hof tot het verlenen van verstek tegen de niet verschenen verdachte. Daartoe wordt onder meer aangevoerd dat de raadvrouw van de verdachte 'overvallen was door de plotselinge zitting' en 'de verdediging niets [heeft] vernomen van enige zitting bij het Gerechtshof'.

Bij de aan de Hoge Raad gezonden stukken bevindt zich een afschrift van een brief van 1 februari 2016, afkomstig van het Gerechtshof Den Haag en gericht aan I.A. Groenendijk, de raadvrouw van de verdachte. Blijkens de inhoud van die brief was daarbij een afschrift van de appeldagvaarding voor de terechtzitting van 31 maart 2016 gevoegd.

Gelet op hetgeen hiervoor onder 2.2.1 is weergegeven - waarin als vaststelling van het hof besloten ligt dat door of namens de verdachte niet voorafgaand aan de terechtzitting in hoger beroep een verzoek is gedaan tot aanhouding van de zaak met het oog op de uitoefening van het aanwezigheidsrecht door de verdachte - in samenhang met hetgeen onder 2.2.2 is weergegeven, is het oordeel van het hof dat de raadvrouw van de verdachte en de verdachte niet ter terechtzitting wensten te verschijnen, niet onbegrijpelijk.

Het middel faalt.

De advocaat-generaal heeft zich niet uitgelaten over de overige voorgestelde middelen. De Hoge Raad is van oordeel dat de advocaat-generaal daartoe alsnog in de gelegenheid behoort te worden gesteld. Met het oog daarop dient de zaak naar de rolzitting te worden verwezen.

De Hoge Raad verwijst de zaak naar de rolzitting van 11 april 2017 en houdt iedere verdere beslissing aan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:595

Zaaknummer: 16/02592

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en E.F. Faase

Advocaten: I.A. Groenendijk

Wetsartikelen: 280 Sv